

• บทที่ ๕

ลักษณะของข่าวทหาร

การศึกษาการวิเคราะห์เนื้อหาข่าวทหารทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง ๕ เป็นการศึกษาการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมบันทึกเทปโทรทัศน์เนื้อหาทั้งหมด เป็นจำนวน ๖๑ ตอน ซึ่งมีความหลากหลายในสาระสำคัญ (themes) ของแต่ละข่าว ผู้วิจัยจึงแบ่งประเภทเนื้อหาโดยใช้แนวคิดเหล่านี้ เป็นเกณฑ์ในการแบ่งคือ

หลักพื้นฐานการดำเนินงานด้านข่าวของทหาร (พล.ท. วิชิต บุญชะวัตต์ 2531 : 81) ซึ่งได้แก่

๑. การให้ข่าวสารและความรู้แก่ประชาชน (Public Information)
๒. การให้ข่าวสารและความรู้แก่ทหาร (Command Information)

จากหลักพื้นฐานทั้ง ๒ ข้อนี้ จะเห็นว่าปรัชญาของแนวคิดด้านการข่าว ก็คือ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชนและแก่ทหารเป็นประการสำคัญ

ในการวิเคราะห์ประเภทของข่าวทหาร ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ประเภทของข่าวทหารออกเป็น ๓ กลุ่ม ตามลักษณะของเนื้อหาที่ปรากฏโดยตรงในข่าว ซึ่งแบ่งออกได้ดังนี้

๑. ข่าวกิจกรรมทหาร
๒. ข่าวทหารที่ไม่เกี่ยวข้องกับภารกิจทหาร
๓. ข่าวถึงกิจกรรมทหารที่เกี่ยวข้องกับพลเรือน

จากจำนวนข่าวที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น ๖๑ ข่าว สามารถแบ่งเป็นข่าวกิจกรรมทหาร ๓๐ ข่าว ข่าวทหารที่ไม่เกี่ยวข้องกับภารกิจทหาร ๒๔ ข่าว และข่าวถึงกิจกรรมทหารที่เกี่ยวข้องกับพลเรือน ๗ ข่าว ซึ่งแต่ละประเภทมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. ข่าวกิจกรรมทหาร ได้แก่ ข่าวที่เป็นภารกิจของทหารทั้งหมดซึ่งจะไม่เกี่ยวข้องกับการเมือง การปกครอง หากแต่เป็นภารกิจของทหารโดยเฉพาะเท่านั้น เนื้อหาจะเป็นเรื่องราวของทางราชการทหาร ซึ่งภารกิจของทหารดังกล่าวจะแยกประเภทข่าวกิจกรรมของทหารดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๔ ข่าวกิจกรรมทหาร

สรุปหัวข้อข่าว	วันที่ออกอากาศ	ประเภทของข่าวทหาร
๑. พล.ร.อ. ประพัฒน์ กฤษณจันทร์ พูดถึงงบประมาณของทหารว่า กำลังดำเนินการอนุมัติเบี้ยเลี้ยงพลทหาร จาก ๓๖ บาท เป็น ๔๕ บาท ต่อวัน	๓ ก.ย.๓๕	ข่าวนโยบายด้านงบประมาณทหาร
๒. พล.อ.อ. เกษตร โรจนนิล ผบ.ทอ. ได้เดินทางเป็นประธานแจกประกาศนียบัตรแก่นักเรียนศิษย์การบิน รุ่นที่ ๘๘	๕ ก.ย.๓๕	ข่าวการฝึกและศึกษา
๓. สถาปนากองทัพภาคที่ ๒ เนื่องในโอกาสครบรอบ ๔๓ ปี	๕ ก.ย.๓๕	ข่าวเพื่อการประชาสัมพันธ์

สรุปหัวข้อข่าว	วันที่ออกอากาศ	ประเภทของทหาร
๔. พล.อ.สุจินดา คราประยูร เดินทางไปประเทศอังกฤษ สาธารณรัฐเชคและสโลวัก ไปแลนด์ อังกฤษ เพื่อเชื่อมสัมพันธไมตรี และดูงานด้านการทหาร	๑๑ ก.ย.๓๕	ข่าวการทหาร ระหว่างประเทศ ด้านการทูต
๕. พล.ร.ต.สุทัศน์ วงษ์ไทย เป็นประธานเปิดการฝึกร่วมผสมไทย & มาเลเซีย	๑๑ ก.ย.๓๕	ข่าวฝึกและ ศึกษา
๖. แม่ทัพภาค ๓ เป็นประธานมอบรางวัลแก่หมู่บ้านและบุคลากรดีเด่น ของสมาชิกกองหนุนฯ ประจำปี ๒๕๓๕	๑๑ ก.ย.๓๕	ข่าวสร้างขวัญและ กำลังใจให้ผู้ใต้ บังคับบัญชา
๗. พล.ท.ศัลย์ ศรีเพ็ญ แม่ทัพภาคที่ ๑ เยี่ยมอำเภอต่าง ๆ เนื่องในโอกาสพันตำแหน่งแม่ทัพภาคที่ ๑	๑๖ ก.ย.๓๕	ข่าวสร้างขวัญและ กำลังใจให้ผู้ใต้ บังคับบัญชา
๘. พล.ท.ศัลย์ ศรีเพ็ญ ให้นโยบายเกี่ยวกับด้านการทหารหลังจากตนอำลาหน้าที่ว่าเหตุการณ์ด้านตะวันออกของประเทศนั้นปกติ แต่เราควรจะทำการค้ากับเขมร ส่วนปัญหาอย่างอื่นกองกำลังบูรพาเป็นผู้ดูแล	๑๗ ก.ย.๓๕	ข่าวนโยบายทหาร ด้านยุทธศาสตร์
๙. ผช.ทูตทหารของทหารบก ทหารเรือ และทหารอากาศ เข้าเยี่ยม พล.อ.วิมล วงศ์วานิช	๑๗ ก.ย.๓๕	ข่าวการทหาร ระหว่างประเทศ ด้านการทูต
๑๐. พล.ท.ศัลย์ ศรีเพ็ญ วางพวงมาลา ณ พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระบรมราชาเจ้ามหาสุรสีหนาท ในโอกาสอำลาจากตำแหน่ง	๑๗ ก.ย.๓๕	ข่าวเพื่อการ ประชาสัมพันธ์

สรุปหัวข้อข่าว	วันที่ออกอากาศ	ประเภทของทหาร
๑๑. แม่ทัพภาคที่ ๓ ได้ตรวจเยี่ยมทหารกองรวม.ภาคที่ ๓ ส่วนแยกที่ ๑ ค่ายรามสูร	๑๗ ก.ย.๓๔	ข่าวสร้างขวัญและกำลังใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชา
๑๒. พล.ร.ท.ปรีดา กาญจนรัตน์ ได้เปิดการอบรมอาสาทหารพราน นาวิกโยธิน หลักสูตร กองร้อยพันฟู	๑๗ ก.ย.๓๔	ข่าวการฝึกและศึกษา
๑๓. พล.อ.อิสระพงษ์ หนุณภักดี เป็นประธานในพิธีเปิดพิพิธภัณฑ์ทหารของกองทัพภาค ๓	๒๑ ก.ย.๓๔	ข่าวเพื่อการประชาสัมพันธ์
๑๔. พล.อ.เฟื่องเฉลย อนิรุทธเทวา เป็นประธานในการเกษียณอายุพ้นจากหน้าที่ราชการประจำในวันที่ ๑ ต.ค.๓๔	๒๒ ก.ย.๓๔	ข่าวสร้างขวัญและกำลังใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชา
๑๕. สมเด็จพระเทพ ฯ เสด็จไปยังกองพันทหารราบที่ ๓ กรมทหารราบที่ ๕ ค่ายสิรินธร เพื่อเป็นประธานในงานวันสถาปนาค่ายสิรินธรครบรอบ ๑๒ ปี	๒๒ ก.ย.๓๔	ข่าวเพื่อการประชาสัมพันธ์
๑๖. พล.อ.สุนทร คงสมพงษ์ มอบอุปกรณ์การแพทย์ให้แก่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามที่ พล.อ.สวาด แก้วบุญทัน ทน.เสธ.สูงสุด ได้เสนอขอความช่วยเหลือ	๒๓ ก.ย.๓๔	ข่าวสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศ
๑๗. เครื่องบิน F ๕ A ของกองทัพอากาศตงนักบินเสียชีวิตทันที	๒๔ ก.ย.๓๔	ข่าวเพื่อการประชาสัมพันธ์

สรุปหัวข้อข่าว	วันที่ออกอากาศ	ประเภทของทหาร
๑๘. พล.อ. สุนทร คงสมพงษ์ เป็นประธานในพิธีเปิดพิธี กิตติกรรมสดับปกรณ์เหล่านายพลทหารราบที่เกษียณอายุราชการที่ศูนย์การทหารราบ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	๒๕ ก. ย. ๓๕	ข่าวสร้างขวัญและกำลังใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชา
๑๙. ฐานทัพเรือสัตหีบ ได้จัดให้มีการสวนสนามทางเรือ เพื่อเป็นเกียรติแก่ พล.อ. สุนทร คงสมพงษ์ ในโอกาสเกษียณอายุราชการ	๒๗ ก. ย. ๓๕	ข่าวเพื่อการประชาสัมพันธ์
๒๐. พล.อ. สุจินดา คราประยูร ในฐานะ ผอ. ป้องกันการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ ได้ต้อนรับกลุ่มพัฒนาชาติไทยจำนวน ๑๑๑ คน ที่ค่ายสิรินธร ในโอกาสที่ได้กลับใจ เข้ามอบอาวุธที่ใช้ในระหว่างหลงผิด จำนวน ๒๒ กระบอก	๒๗ ก. ย. ๓๕	ข่าวสร้างขวัญและกำลังใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชา
๒๑. พล.อ. สุจินดา คราประยูร ได้ปฏิเสธข่าวการจัดตั้งกองบัญชาการรบพิเศษที่ ๕ และได้กล่าวถึงความเป็นไปได้ในการส่งทหารเข้าไปกัมพูชา ขึ้นอยู่กับทางสหประชาชาติ	๒๗ ก. ย. ๓๕	ข่าวแผนยุทธศาสตร์การยุทธ
๒๒. พล.ร.อ. ประพัฒน์ กฤษณจันทร์ มอบของที่ระลึกแก่นายพลเรือจำนวน ๔๖ นาย ในโอกาสเกษียณอายุราชการ	๒๗ ก. ย. ๓๕	ข่าวสร้างขวัญและกำลังใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชา
๒๓. พล.ต. ไมตรี อยู่สถาพร รองแม่ทัพภาค ๑ เป็นประธานในพิธีอัญเชิญวีรราชการทหารประจำการประจำปี ๒๕๓๕	๒๗ ก. ย. ๓๕	ข่าวสร้างขวัญและกำลังใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชา

สรุปหัวข้อข่าว	วันที่ออกอากาศ	ประเภทของทหาร
๒๔. สสท. ทบ. ได้จัดให้มีการรับส่งหน้าที่เลขานุการ ทบ. คนใหม่	๒๗ ก. ย. ๓๕	ข่าวเพื่อการ ประชาสัมพันธ์
๒๕. รอง จก. รด. ได้ตรวจเยี่ยมการฝึกของนักศึกษาวิชาทหารของหน่วยฝึกกำลังสำรองที่ค่ายเมืองรวมทหารราช	๒๗ ก. ย. ๓๕	ข่าวสร้างขวัญและ กำลังใจให้ผู้ใต้ บังคับบัญชา
๒๖. พล. อ. สุนทร คงสมพงษ์ ให้สัมภาษณ์ถึงแนวความคิดในการจัดตั้งกองบัญชาการรบพิเศษซึ่งขึ้นตรงต่อ สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ	๒๗ ก. ย. ๓๕	ข่าวนโยบายด้าน การยุทธ
๒๗. นายวินัย ชิวสกุล ประธานอาสาช่วยรบทหารพราน ทบ. ได้เดินทางไปตรวจเยี่ยม และฟังบรรยายการสรุปของทหารพราน ที่กรมทหารพรานที่ ๑๕	๒๘ ก. ย. ๓๕	ข่าวสร้างขวัญและ กำลังใจให้ผู้ใต้ บังคับบัญชา
๒๘. พล. อ. สุจินดา คราประยูร ได้ประกอบพิธีลงนามในเอกสารรับ-ส่งหน้าที่ ระหว่าง พล. อ. สุจินดา คราประยูร กับ พล. อ. สุนทร คงสมพงษ์ ทั้งนี้เนื่องจาก ผบ. ทหารสูงสุด ครบเกษียณอายุราชการ	๓๐ ก. ย. ๓๕	ข่าวเพื่อการ ประชาสัมพันธ์
๒๙. พล. อ. สุจินดา คราประยูร เป็นประธานในพิธีอำลาชีวิตราชการของทหารประจำการของกองทัพบกและกองบัญชาการทหารสูงสุด	๓๐ ก. ย. ๓๕	ข่าวเพื่อการ ประชาสัมพันธ์

สรุปหัวข้อข่าว	วันที่ออกอากาศ	ประเภทของทหาร
๓๐. มีการจัดพิธีรับ-ส่งหน้าที่ ของ ผบ. รร. นร. จปร. ระหว่าง พล.ท. วัฒนา สัญพานิช และ พล.ท. สมพร เต็มทองชัย ที่หอประชุม รร. นร. จปร.	๓๐ ก.ย. ๓๕	ข่าวเพื่อการประชาสัมพันธ์

จากตารางแสดงข่าวกิจกรรมของทหารทั้งหมด มีข่าวภารกิจของทหารทั้งสิ้น ๓๐ ข่าว และยังสามารถแยกประเภทของข่าวทหารตามเนื้อหาของข่าวได้ดังต่อไปนี้

ข่าวทหารเพื่อการประชาสัมพันธ์	๑๐	ข่าว
ข่าวสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา	๑๐	ข่าว
ข่าวการฝึกและศึกษา	๓	ข่าว
ข่าวการทหารระหว่างประเทศด้านการทูต	๒	ข่าว
ข่าวนโยบายทหารด้านยุทธศาสตร์	๒	ข่าว
ข่าวนโยบายด้านงบประมาณ	๑	ข่าว
ข่าวสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศ	๑	ข่าว
ข่าวแผนการยุทธศาสตร์การยุทธ	๑	ข่าว

ซึ่งจากการวิจัยพบว่า เนื้อหาของข่าวกิจกรรมทหารจะเน้นหนักเรื่องการประชาสัมพันธ์ของหน่วยทหาร และเน้นการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นหลัก

๓. ข่าวทหารที่ไม่เกี่ยวข้องกับภารกิจของทหาร ได้แก่ ข่าวบุคคลในวง การทหารที่ไม่ได้ปฏิบัติงานหรือภารกิจในหน้าที่ของทหาร แต่จะปฏิบัติงานในหน้าที่ที่มีความสัมพันธ์และมีส่วนเกี่ยวข้องกับทางการเมือง การปกครอง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตารางที่ ๕ ข่าวทหารที่ไม่เกี่ยวข้องกับภารกิจของทหาร

สรุปหัวข้อข่าว	วันที่ออกอากาศ
๑. พล.อ.สุจินดา คราประยูร กล่าวถึงนโยบายของ รสช. ในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน	๒ ก.ย.๓๔
๒. พล.อ.สุจินดา คราประยูร กล่าวเปิดโครงการ อพป. เป็น โครงการที่สร้างความมั่นคงของชาติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม	๒ ก.ย.๓๔
๓. แม่ทัพภาค ๔ บอกถึงปัญหาเรือประมงทางใต้ว่า รัฐบาล กำลัง จัดระเบียบใหม่ให้เรียบร้อย	๒ ก.ย.๓๔
๔. พล.อ.สุจินดา คราประยูร เข้าแจ้งความเพื่อดำเนินคดีกับ นาย ส.ศิริรักษ์ ในข้อหาหมิ่นพระบรม ฯ และดูหมิ่น ผบ.ทบ.	๔ ก.ย.๓๔
๕. พล.ร.อ.วิเศษชัย การุณยวัฒน์ รมช.มหาดไทย ยืนยันว่ายังไม่ ขึ้นค่าไฟฟ้าในต่างจังหวัด	๕ ก.ย.๓๔
๖. พล.อ.อรุณ ปรียวัตธรรม เป็นประธานเปิดการแสดงภาพถ่าย ที่เซ็นทรัล ซึ่งเป็นนิทรรศการ THINK EARTH	๗ ก.ย.๓๔
๗. พล.อ.วิมล วงศ์วานิช กล่าวถึง กรณีพระประจักษ์ว่าควร จะ ต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย	๑๐ ก.ย.๓๔
๘. พล.อ.สุนทร คงสมพงษ์ บอกกับผู้สื่อข่าวถึงบทบาทที่จะต้อง เป็นกลางในการแปรรูปติร้าง รธน.	๑๒ ก.ย.๓๔
๙. พล.อ.นฤดล เดชติประยูร ให้สัมภาษณ์กล่าวว่า การที่มีคน วิจารณ์การร้าง รธน.นั้นเป็นเรื่องที่จะกระทำได้ กองทัพไม่ขอเข้าไปยุ่งเกี่ยว	๑๓ ก.ย.๓๔
๑๐. พล.ท.ไพบูลย์ ห่องสินหลาก กล่าวถึงคดีพระประจักษ์ว่า เรื่องดังกล่าวที่เกิดขึ้นได้คลี่คลายไปแล้ว และประชาชนได้ย้ายออก จากพื้นที่ป่าสงวนแล้ว	๑๓ ก.ย.๓๔

สรุปหัวข้อข่าว	วันที่ออกอากาศ
๑๑. พล.อ. อิศระพงษ์ หนุณภักดี กล่าวว่าจะทำงานกันอย่างเต็มที่ เพราะเหลืออีกไม่กี่วันจะมีการเลือกตั้งแล้ว สภา รสช. กับ รัฐบาล จะต้องจากไปตาม ธรณ.	๑๖ ก. ย. ๓๕
๑๒. พล.อ. อิศระพงษ์ หนุณภักดี ได้ประชุมที่กรมตำรวจถึงเรื่อง ต่าง ๆ ที่ค้างไว้เกี่ยวกับข้าราชการผู้น้อย	๑๖ ก. ย. ๓๕
๑๓. พล.อ. อิศระพงษ์ หนุณภักดี กล่าวถึงการเวรคืนที่ดินให้กับ ราษฎรว่า ได้ให้สำนักงานประมาณและการทางพิเศษนำไปพิจารณา และนำเข้าสู่คณะรัฐมนตรี	๑๗ ก. ย. ๓๕
๑๔. พล.อ. อิศระพงษ์ หนุณภักดี ตอบคำถามปฎิเสธข่าวการโอน อำนาจขององค์การสื่อมวลชนแห่งประเทศไทยกลับไปขึ้นตรงต่อ รมต. ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	๑๗ ก. ย. ๓๕
๑๕. พล.อ. สุกจินดา คราประยูร ให้สัมภาษณ์กับสถานีวิทยุ BBC ที่ ลอนดอน ว่า ท่านจะรับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีหรือไม่ ขึ้นอยู่กับสถาน การณ์บีบบังคับ	๑๗ ก. ย. ๓๕
๑๖. พล.อ. อิศระพงษ์ หนุณภักดี รมต. มหาดไทย กล่าวถึง เรื่อง ที่จะขอเปลี่ยนแปลงระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งของกำนัน ผู้ใหญ่ บ้านเป็น ๘-๑๐ ปี นั้นจะมีการพิจารณาใหม่อีกครั้ง	๑๙ ก. ย. ๓๕
๑๗. พล.อ. สุกจินดา คราประยูร ได้ปฏิเสธข่าวการดำเนินคดีต่อ นาย ส. ศิวรักษ์ ว่าได้มีการใช้อำนาจมืดเพื่อให้ ส. ศิวรักษ์ เข้า มอบตัว	๒๐ ก. ย. ๓๕
๑๘. พล.อ. สุกจินดา คราประยูร ผบ. ทบ. ได้กล่าวถึงสถานการณ์ บ้านเมืองที่มีความสับสนอยู่เนื่องมาจากกลุ่มหนึ่งไม่พอใจในการร่าง รัฐธรรมนูญ แต่คาดว่าการนี้คงจะไม่ เป็นสาเหตุทำให้เกิด ความรุนแรง	๒๓ ก. ย. ๓๕

สรุปหัวข้อข่าว	วันที่ออกอากาศ
๑๙. พล.อ. สุจินดา คราประยูร ได้ตอบข้อซักถามที่เกี่ยวกับคณะกรรมการตุลาการว่าเป็นเรื่องของตุลาการตนไม่ขอเกี่ยวข้องกับ	๒๔ ก.ย. ๓๕
๓๐. พล.อ. สุจินดา คราประยูร กล่าวว่า การที่นักการเมืองจะออกมาเคลื่อนไหวก็ออกได้ แต่ต้องอยู่ภายใต้กฎหมาย	๒๖ ก.ย. ๓๕
๓๑. พล.อ. อิศระพงษ์ หนุณภักดี รมต.มหาดไทย กล่าวว่า ใคร ๆ ก็สามารถวิจารณ์การทำงานของ รสช. เพราะ รสช. ทำทุกอย่างด้วยความบริสุทธิ์ใจ ส่วนการยุติโครงการอีสานเขียวนั้นเป็นไปตามวาระที่รัฐบาลกำหนดไว้ ๕ ปี	๒๖ ก.ย. ๓๕
๓๒. พล.อ. สุจินดา คราประยูร แห่งกองทัพบก และสภา รสช. คงจะไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับปัญหาตุลาการ เพราะเป็นเรื่องของขบวนการยุติธรรม และปัญหาความขัดแย้งในการแต่งตั้งประธานศาลฎีกานั้น ไม่ใช่หน้าที่ของ รสช. ที่จะดำเนินการไต่ถามเกลี้ย	๒๖ ก.ย. ๓๕
๓๓. พล.อ. สุจินดา คราประยูร ผบ.ทบ. ได้ประกาศอย่างหนักแน่นว่า เมื่อถึงเวลาที่เหมาะสมจะเหลือเพียงตำแหน่งเดียวเท่านั้นที่ตนจะครอง แต่การครองสองตำแหน่งเป็นการสร้างความสามัคคีให้กับเหล่าทัพ	๓๐ ก.ย. ๓๕
๓๔. พล.อ. สุจินดา คราประยูร กล่าวว่า การประชุมผู้ว่าราชการโลก และกองทุนการเงินระหว่างประเทศที่จะถึงขอให้ทุกคนอย่าก่อความไม่สงบ	๓๐ ก.ย. ๓๕
๓๕. พล.อ. อิศระพงษ์ หนุณภักดี เดินทางไปตรวจเยี่ยมความเสียหายจากน้ำท่วมที่ จว. อุบลราชธานี	๘ ก.ย. ๓๕
๓๖. พล.อ. อิศระพงษ์ หนุณภักดี ตรวจเยี่ยมจังหวัดชายแดนไทย - กัมพูชา	๑ ก.ย. ๓๕

สรุปหัวข้อข่าว	วันที่ออกอากาศ
๒๗. พล.อ. อีสระพงษ์ หนุนภักดี เดินทางไปพบประชาชนในพื้นที่ ประสบอุทกภัยและหาทางช่วยเหลือประชาชน	๕ ก.ย. ๓๕
๒๘. พล.อ. อีสระพงษ์ หนุนภักดี กล่าวว่่า รัฐบาลอนุมัติเงิน ๗๐๐ ล้านบาท เพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบอุทกภัย	๑๐ ก.ย. ๓๕
๒๙. พล.อ. อีสระพงษ์ หนุนภักดี ได้กล่าวว่า ตนเองได้สั่งการ ให้ กทม. เตรียมพร้อมสำหรับข่าวที่จะมีฝนตกหนักประมาณเดือน ต.ค. ซึ่งจะมีการประชุม World Bank	๒๐ ก.ย. ๓๕

จากตารางแสดงข่าวทหารที่ไม่เกี่ยวข้องกับภารกิจของทหารมีจำนวนทั้งสิ้น ๒๙ ข่าว

เนื้อหาของข่าวทหารที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับภารกิจของทหารนั้น โดยเนื้อหาส่วนใหญ่แล้วจะเกี่ยวข้องกับและสัมพันธ์กับการเมือง การปกครอง ซึ่งเมื่อพิจารณาในเหตุการณ์ประวัติอันยาวนานก็พบว่า สถาบันทหารได้เข้ามามีบทบาทในทางการเมืองโดยตรงตลอดมานับตั้งแต่เปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ เป็นต้นมา ทหารได้เข้ามามีส่วนร่วมในการยุบอำนาจจากพระมหากษัตริย์ร่วมกับคณะราษฎร ในวันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕ จนกระทั่งล่าสุดเมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๕ เพราะสถาบันทหารนับได้ว่าเป็นองค์กรที่มีลักษณะเด่น ที่ทำให้คณะทหารมีการจัดตั้งที่ดีมีเอกภาพ และความเข้มแข็ง เนื่องจากได้รับการศึกษา และฝึกอบรมที่เป็นความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพทหารความรักห่มุคณะ ความสามัคคี และมีการจัดองค์กรที่ดี มีสายการบังคับบัญชาระดับการควบคุมที่ชัดเจน มีการปลูกฝังค่านิยมที่เข้มแข็ง ตลอดจนมีอาวุธและความสามารถใช้อาวุธที่ร้ายแรงได้ คุณสมบัติพิเศษเหล่านี้ทำให้กองทัพหรือทหารแตกต่างไปจากองค์กรอื่น ๆ ดังนั้น การที่ทหารเข้ามาแทรกแซงในการเมืองโดยอ้างว่าทำเพื่อประเทศชาตินั้น จึงดูเหมือนว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องและชอบธรรม และ

เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อรักษาไว้ซึ่งการอยู่รอดของชาติ ชาวบุคคลทหารที่ไม่มีความสัมพันธ์กับทหารส่วนใหญ่แล้ว บุคคลที่เป็นชาวก็คือ ระดับผู้บังคับบัญชาชั้นสูง นั่นก็คือผู้นำของกองทัพ ประกอบกับเทปโทรทัศนซ์นำอาหารที่นำมาใช้ในการวิจัยนั้นอยู่ในช่วงระยะเวลาที่คณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ มีบทบาทมากในการปกครองประเทศ ดังนั้น กลุ่มของผู้นำในคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ก็คือกลุ่มเดียวกับผู้นำทางทหาร จึงเข้ามามีบทบาทในการเมืองการปกครองตามไปด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งแล้ว พล.อ. อีสระพงษ์ หนูนกักดี ดำรงตำแหน่ง รัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย จึงต้องเข้ามามีบทบาทในการบำบัดทุกข์บำรุงสุขของประชาชนได้ยามประสบทุกข์ภัย โดยลักษณะดังกล่าวจะเป็นการสร้างภาพพจน์ของทหารในแง่บวก เพราะหลังจากเหตุการณ์ปฏิวัติ เมื่อ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔ ทหารจำเป็นที่จะต้องเร่งผลงานออกมา เพื่อให้ประชาชนเห็นว่าทหารได้เข้ามามีส่วนช่วยในการแก้ไขบ้านเมืองอย่างแท้จริง ดังนั้น ประเด็นของข่าวจึงเน้นข่าวที่กลุ่มทหารออกช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบทุกข์ภัย ตรวจเยี่ยมประชาชน และเสนอข่าวที่ทหารจะคืนประชาชนไปโดยให้ประชาชน โดยจะจัดให้มีการเลือกตั้งโดยเร็วที่สุด ข่าวดังกล่าวเกือบทั้งหมดจะเป็นไปเพื่อสนองนโยบายในการสร้างภาพพจน์ที่ดีให้แก่ทหาร

๓. ข่าวถึงกิจกรรมทหารที่เกี่ยวข้องกับพลเรือน ได้แก่ข่าวบุคคลในวงการทหารที่ทำภารกิจหรือเข้าไปมีความสัมพันธ์กับพลเรือนในฐานะช่วยเหลือประชาชน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตารางที่ ๖ ข่าวถึงกิจกรรมทหารที่เกี่ยวข้องกับพลเรือน

สรุปหัวข้อข่าว	วันที่ออกอากาศ
๑. พล.อ. สุนทร คงสมพงษ์ ผบ. ทหารสูงสุด กล่าวถึงการยุติโครงการอีสานเขียวว่าเรื่องนี้ทุกคนอย่านำมาสร้างความแตกแยกในบ้านเมือง เพราะไม่เกี่ยวข้องกับการเมือง	๒๔ ก.ย. ๓๕

สรุปหัวข้อข่าว	วันที่ออกอากาศ
<p>๒. พล.อ. อิศระพงษ์ หนูนุกัถ์ รมต.มหาดไทย ได้กล่าวถึงโครงการอีสานเขียวว่าเป็นโครงการระยะ ๕ ปี มีหน่วยงานรับผิดชอบ ๘๕ หน่วย ไม่ใช่กองทัพบกอย่างเดียว และไม่ใช่น้ำที่คลองพระคการเมืองใดจะมาประเมินผลแทนหน่วยงานของรัฐ</p>	๒๕ ก.ย.๓๕

จะเห็นได้ว่าข่าวกิจกรรมทหารที่เกี่ยวข้องกับพลเรือนนั้น ทหารได้เข้ามามีส่วนช่วยเหลือประชาชน เพื่อเสริมสร้างภาพพจน์ที่ดีของทหารให้แก่ประชาชนด้วย

อย่างไรก็ตามบทบาทของทหาร มิใช่แต่จะสร้างกิจกรรมด้านการทหารหรือช่วยเหลือประชาชนอย่างเดียว จากการวิจัยพบว่าทหารได้เข้ามามีบทบาททางการเมืองอยู่ไม่น้อย โดยผู้นำทางทหารจะเข้ามามีบทบาทในการช่วยเหลือประชาชน ตรวจสอบประชาชน แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน แต่มิได้เข้ามาในฐานะทหารอาชีพจะเข้ามาในฐานะรัฐมนตรีร่วมรัฐบาล ดังตัวอย่างต่อไปนี้

บทบาททางการเมืองของทหารในฐานะรัฐมนตรี

พล.อ. อิศระพงษ์ หนูนุกัถ์ ได้พบปะกับประชาชนในพื้นที่ที่ประสบภัยและมอบของใช้อุปโภคและบริโภคให้แก่ประชาชน ที่จังหวัดพิจิตร หลังจากนั้นได้เดินทางไปยังอำเภอบางมูลนาก เพื่อประชุมกำนันและพบปะกับประชาชนที่ประสบอุทกภัย (๔ ก.ย.๓๕)

พล.อ. อีสระพงษ์ หนุณภักดี รมต.มหาดไทย เดินทางไปตรวจความเสียหายจากน้ำท่วมที่ อุบลฯ และได้บอกว่า การฟื้นฟูอาชีพภายหลังน้ำลด เป็นสิ่งที่ต้องเร่งกระทำ เพื่อประชาชนจะได้เลี้ยงอาชีพต่อไปไม่ว่าจะเป็นการเกษตร ประมง เลี้ยงสัตว์ ซึ่งเป็นแผนระยะสั้น (๘ ก.ย.๓๕)

พล.อ. อีสระพงษ์ หนุณภักดี รมต.มหาดไทย กล่าวถึงกรณีผู้ประสบอุทกภัยในภาคเหนือและภาคอีสานนั้น ขณะนี้รัฐบาลได้เห็นชอบแล้วที่จะให้เงินช่วยเหลือ (๑๐ ก.ย.๓๕)

หรือแม้แต่บทบาทของทหารในการส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย ทหารได้เข้ามามีบทบาทในการเชิญชวน และเผยแพร่การปกครองระบอบประชาธิปไตย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

พล.ร.อ. วิเศษฐ์ การุณยวิชช์ รมช.มหาดไทย การเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้านว่าเป็นไปตามนโยบายของกระทรวงมหาดไทยที่จะจัดการซื้อ - ขายเลี้ยง (๑๕ ก.ย.๓๕)

พล.อ.อ. พิเศษฐ์ ศาลิคุปต์ กล่าวว่าไม่มีความแตกแยก ส่วนกรณีที่มีการเคลื่อนไหวของกลุ่มต่าง ๆ ในขณะนั้น เป็นไปตามความเคลื่อนไหวตามระบอบประชาธิปไตย (๑๓ ก.ย.๓๕)

พล.ร.อ. วิเศษฐ์ การุณยวิชช์ รมช.มหาดไทย กล่าวถึงการเผยแพร่ประชาธิปไตย ที่บ้านหนองเกตุน้อย อ.บางละมุง ชลบุรี ขอให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงมหาดไทยที่จะจัดการซื้อ-ขายเลี้ยงในการเลือกตั้ง (๑๓ ก.ย.๓๕)

พล.อ.อ. พิเศษฐ์ ศาลิคุปต์ กล่าวว่าไม่มีความแตกแยกของกลุ่มต่าง ๆ ในขณะนี้เป็น การเคลื่อนไหวตามระบอบประชาธิปไตยเท่านั้น (๑๗ ก.ย.๓๕)

พล.อ.อ. เกษตร โรจนนิล ผบ.ทอ. ได้กล่าวถึง รธน. ฉบับใหม่ ที่มีผู้วิจารณ์ว่าไม่เป็นประชาธิปไตยนั้นจะต้องดูตามประเด็นไป และ รสช. นั้นไม่ได้เข้าไปเกี่ยวข้อง (๒๑ ก.ย.๓๕)

พล.ร.อ. วิเศษฐ์ การุณยวิชช์ กล่าวถึงโครงการเผยแพร่ประชาธิปไตยในระดับหมู่บ้านในจังหวัดฉะเชิงเทราว่า ราษฎรในจังหวัดนี้ให้ความสนใจในโครงการเผยแพร่ประชาธิปไตยอย่างมาก (๒๓ ก.ย.๓๕)

จะเห็นได้ว่าลักษณะของข่าวทหารนั้น มุ่งที่จะสร้างศรัทธาให้เกิดแก่ทหาร โดยการนำเสนอผลงานของทหาร พร้อมกับการแก้ไขด้วยมาตรการต่าง ๆ ซึ่งดูจะมีความเป็นจริงเป็นจัง และน่าเชื่อถือ ตลอดจนการเน้นหนักการประชาสัมพันธ์หน่วยงาน ผลงานของทหารอยู่ตลอดเวลา โดยทหารจะพยายามสร้างความรู้สึกล้นคันระหว่างทหารกับประชาชน ซึ่งก็คือ การประชาสัมพันธ์ในลักษณะต่างๆ ซึ่งในข่าวทหารเนื้อหาจะเป็นการประชาสัมพันธ์ทั้งในแง่ผลงาน กิจกรรม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับทหารเพื่อสร้างศรัทธาเชื่อถือ ตลอดจนความเข้าใจอันดีระหว่างทหารกับประชาชน แม้มีเหตุการณ์เกี่ยวกับปัญหาที่กระทบต่อความมั่นคงของรัฐบาลทหารจะออกมาชี้แจงอธิบายให้ประชาชนเห็นว่าทหารไม่ได้นิ่งนอนใจ โดยข่าวที่ทหารเสนอไปจะซ้อนเร้นนอกเหนือจากวัตถุประสงค์ของการประชาสัมพันธ์ คือ การโน้มน้าวใจให้เห็นว่าทหารจะเข้ามาช่วยเหลือและรักษาเสถียรภาพความชอบธรรมในการปกครองประเทศ โดยจะค่อย ๆ สอดแทรกอุดมการณ์ที่เอื้อต่อการปกครองประเทศ ซึ่งการประชาสัมพันธ์ของทหารทำโดยในลักษณะดังนี้

๑ ข่าวทหารจะเน้นประชาสัมพันธ์บุคคลหรือผู้นำของทหาร โดยเฉพาะว่าผู้นำเหล่านั้นได้ไปทำกิจกรรมอะไร ที่ไหน อย่างไร ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- พล.อ.อ. เกษตร โรจนนิล ผบ.ทอ. เดินทางไปเป็นประธานแจกประกาศนียบัตรแก่นักเรียนศิษย์การบินรุ่นที่ ๘๘ ของ รร.การบิน ทอ. (๕ ก.ย.๓๕)

- พล.ร.อ. วิเศษฐ์ การุณยวนิช ยืนยันว่าจะยังไม่ขึ้นค่าไฟฟ้าในต่างจังหวัดและได้เดินทางไปตรวจเยี่ยมการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (๕ ก.ย.๓๕)
- พล.อ.อรุณ ปรีวัตธรรม เป็นประธานเปิดการแสดงภาพถ่ายที่เซ็นทรัล ซึ่งเป็นนิทรรศการ THINK EARTH (๗ ก.ย.๓๕)
- พล.ร.ต. สุทัศน์ วงษ์ไทย ผบ.สน.สงขลา เป็นประธานเปิดการฝึกร่วมไทยมาเลเซียที่ทำเทียบเรือ สน.สงขลา (๑๒ ก.ย.๓๕)
- พล.ร.อ. วิเศษฐ์ การุณยวนิช เดินทางไปเป็นประธานเปิดระบบบำบัดน้ำเสียที่พิภยาที่บริเวณถนนเกษมสุวรรณ ซึ่งระบบดังกล่าวสามารถบำบัดน้ำเสียได้วันละ ๘,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร (๑๓ ก.ย.๓๕)
- แม่ทัพภาค ๓ ผอ.ป้องกันการค้าอันเป็นคอมมิวนิสต์ เป็นประธานมอบรางวัลแก่ บุคคลากรดีเด่นของสมาชิกกองหนุน ประจำปี ๒๕๓๕ ของทัพภาคที่ ๓ (๒๑ ก.ย.๓๕)

ข่าวทหารลักษณะดังกล่าวจะเป็นการประชาสัมพันธ์ เน้นที่ตัวบุคคลมากกว่าจะเล่นที่เนื้อหาข่าว โดยผู้ผลิตจะให้ความสำคัญของตัวบุคคลว่าไปทำกิจกรรมอะไรที่ไหน อย่างไร มากกว่าที่จะมุ่งประเด็นเนื้อหาของข่าวทหาร ลักษณะข่าวเช่นนี้จึงมีโอกาสดพบเห็นได้ทุกวัน จนเราจะสรุปได้ว่าข่าวทหารจะเน้นที่ตัวบุคคลมากกว่าเนื้อหาจริง ๆ

๒. ข่าวทหารจะเน้นประชาสัมพันธ์หน่วยงานและโครงการ, ผลงานของทหาร ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- พล.อ. สุจินดา คราประยูร เดินทางไปเยือนประเทศอังกฤษ สาธารณรัฐเชค และสโลวัก โปแลนด์ และอังกฤษ เป็นเวลา ๑๒ วัน เพื่อเชื่อมสัมพันธ์ทางการทหาร (๑๑ ก.ย.๓๕)
- สถาปนากองทัพภาคที่ ๒ เนื่องในโอกาสครบรอบ ๔๓ ปี โดยมีข้าราชการทหาร ตำรวจ เข้าร่วมพิธี (๑๒ ก.ย.๓๕)

- กองทัพอากาศที่ ๓ ภายใต้การนำของแม่ทัพอากาศจะรณรงค์การปลูกป่าเพิ่มขึ้นที่อุทยานแห่งชาติดอยหลวง เพื่อแก้ปัญหาเรื่องยาเสพติด (๒๐ ก.ย.๓๕)

- พล.อ.อิสระพงษ์ หนุณภักดี รอง ผบ.ทบ. ให้สัมภาษณ์ถึงการดำเนินงานของโครงการอีสานเขียวว่าเป็นผลที่น่าพอใจมาก ทำให้ภาคอีสานมีต้นไม้เพิ่มขึ้นกว่า ๕๐,๐๐๐ ไร่ คุณภาพชีวิตและค่าครองชีพของชาวอีสานดีขึ้น

(๒๑ ก.ย.๓๕)

- พล.อ.อิสระพงษ์ หนุณภักดี พูดถึงการรักษาความปลอดภัยให้กับผู้ที่มาร่วมประชุม World Bank ว่าไม่ต้องห่วง รัฐบาลเตรียมการในเรื่องนี้อย่างดีแล้ว

(๒๓ ก.ย.๓๕)

เป็นที่น่าสังเกตว่าข่าวทหารจะมีการนำเสนอเน้นที่ตัวผู้บังคับบัญชาเป็นหลักเท่ากับว่าเน้นที่ตัวบุคคลเป็นสำคัญ รองลงมาจากตัวบุคคลจึงเน้นการประชาสัมพันธ์หน่วยงานและโครงการของทหาร เพราะการให้การประชาสัมพันธ์สถาบันหรือองค์กรเป็นสิ่งที่หน่วยงานทุกหน่วยงานจำเป็นต้องกระทำ โดยเฉพาะสถาบันทหารมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะตนจะต้องเผยแพร่ผลงานของตนเอง เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบ รวมทั้งสร้างความสัมพันธ์ระหว่างทหารกับประชาชน และยังต้องการให้เกิดความสามัคคีในหมู่ประชาชนและหมู่ทหารด้วยกัน

หากเรามองภาพรวมของลักษณะข่าวทหาร เราจะพบว่า ข่าวทหารทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง ๕ นั้น เนื้อหาจะเป็นไปตามแนวคิดด้านการข่าว (พล.ท. วิจิต บุญยะวัฒน์ 2531 : 81) ว่าข่าวทหารนั้นมีลักษณะให้ข้อมูลข่าวสารและความรู้แก่ประชาชนและทหารเองเป็นอันดับหนึ่ง โดยลักษณะดังกล่าวจะยึดหลักการดำเนินการข่าวทหารของ ททบ.๕ คือ เพื่อเผยแพร่ภารกิจของทหารให้ประชาชนทราบ และเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างทหารกับประชาชน แต่ข้อมูลที่ทหารถ่ายทอดให้ประชาชนทราบนั้นเรากลับพบว่า เนื้อหาดังกล่าวจะมีลักษณะที่จะสร้างภาพพจน์ที่ดีให้แก่สถาบันทหารหรือตัวบุคคลอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งหากพิจารณาโดยรวมแล้ว จะเห็น

ว่าทหารใช้รายการข่าว เพื่อประโยชน์ต่อทหารเองในการที่จะถ่ายทอดข้อมูลข่าวสาร
ไปยังประชาชน และบทบาทที่ซ่อนเร้นหรือแฝงไว้ในข่าวก็คือการสร้างภาพพจน์ที่ดีต่อ
สถาบันทหารเอง